

Sanitat

L'Hospital de Cerdanya i l'escola Alfons I de Puigcerdà elaboren un llenguatge a través de pictogrames pels pacients no parlants, com ara joves amb necessitats especials, estrangers o avis amb dificultats de comunicació

Un quart idioma pels no parlants al transfronterer

L'Hospital de Cerdanya ha incorporat un quart idioma al seu registre habitual. Al català, francès i espanyol en què parlen professionals i pacients, ara l'equip mèdic del centre ha incorporat un sistema de signes a través de pictogrames per als pacients que tenen dificultat de parla o directament no parlen.

El sistema neix d'una col·laboració entre el mateix Hospital de Cerdanya i l'escola Alfons I de Puigcerdà en el marc del projecte comú Magnet que han portat a terme aquest curs. En el transcurs del treball conjunt, mestres, alumnes i personal mèdic van copsar les dificultats dels alumnes amb necessitats especials a l'hora de comunicar-se amb els metges i infermers.

A partir d'aquesta experiència, uns i altres van treballar l'elaboració d'un conjunt d'imatges relacionades amb el cos, les sensacions i el mateix hospital per tal que les persones no parlants guanyessin de sobte un nou grau d'autonomia. La doctora i responsable de Qualitat i Seguretat del Pacient de l'hospital, Francina Riu, ha explicat que el llenguatge que s'ofereix als alumnes d'educació especial se sustenta «en pictogrames que ells utilitzen i que estan dissenyats i reconeguts amb una normativa en l'àmbit internacional. Ells s'expressen amb aquesta eina a través

d'aquestes imatges». Els pictogrames incorporats al llenguatge són imatges que identifiquen el subjecte, sigui el mateix pacient o una tercera persona; l'acció que volen explicar i l'objectiu de la conversa.

Treball conjunt a l'escola

La doctora del centre transfronterer ha argumentat que «ens va semblar molt interessant poder fer un equivalent a aquest llenguatge aquí a l'Hospital, és a dir que els alumnes de l'escola, amb el seu treball, dissenyessin una eina de comunicació destinada als diversos especialistes i al servei d'urgències. Nosaltres els vam donar una llista de simptomatologies i preguntes més freqüents que ens fan al centre mèdic per tal que els joves poguessin elaborar l'eina».

MIQUEL SPA
Puigcerdà

Personal amb els pictogrames

na». A partir d'aquestes premisses, l'objectiu del projecte va ser «que a mesura que aquests nois creixin, tinguin una eina perquè siguin més independents a l'hora de comunicar-se a les visites mèdiques». Alhora, va sorgir la possibilitat d'estendre l'ús del sistema a altres pacients que també poden tenir alguna dificultat de parla. Així, Riu ha explicat que el nou llenguatge amb pictogrames «també s'estendrà al servei a altres pacients que, per exemple, no parlen el nostre idioma o persones grans amb altres dificultats; com es tracta d'una eina molt visual i intuïtiva és molt fàcil d'utilitzar».

La posada en pràctica del nou llenguatge per a pacients no parlants s'ha fet en diversos àmbits. Així, els responsables mèdics del

projecte, han penjat a les parets de les consultes dels metges especialistes els plafons amb els pictogrames, n'han imprès butlletins que els pacients poden consultar i gestionar per si mateixos, els quals s'han distribuït pels despatsos. Igualment, també n'han fet una versió digital amb tauleta tàctil pels pacients que estiguin més avesats a la lectura amb aquesta tecnologia.

Després d'aquesta primera fase d'aplicació del nou llenguatge, els seus creadors han previst que a partir del mes d'octubre obriran una segona fase de treball amb els professionals mèdics de parla francesa per tal d'adaptar també al francès els textos que acompanyen els pictogrames.

El programa Magnet que en aquest curs han portat a terme l'Escola Alfons I i l'Hospital és una iniciativa del departament d'Educació, la Fundació Jaume Bofill, el Consorci d'Educació de Barcelona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB. El programa «acompanya els centres educatius en el desenvolupament d'un projecte en aliança amb una institució d'excel·lència. Aquesta col·laboració li ha de permetre desenvolupar un projecte educatiu innovador i de qualitat, atractiu, que tingui magnetisme i que es converteixi en referència en el seu territori.» ■